AH 612

2026Z20901

Antwoord van minister Van Essen (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) (ontvangen 11 november 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 432

1

Bent u bekend met de publicatie van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) over de toepassing van de Goede Landbouw- en Milieuconditie (GLMC) 7?

Antwoord

Ja.

2

Klopt het dat landbouwbedrijven die meer dan 30 hectare landbouwgrond opgeven in de Gecombineerde Opgave moeten voldoen aan GLMC 7, terwijl landbouwbedrijven die 30 hectare of minder opgeven hiervan zijn uitgezonderd?

Antwoord

De GLMC-voorwaarden vormen onderdeel van de conditionaliteiten en zijn van toepassing op iedere agrariër die de basisinkomenssteun van het GLB aanvraagt. Dit is een vrijstelling op een van de voorwaarden. Agrarisch bedrijven tot een maximum omvang van 30 hectaren zijn uitgezonderd van GLMC 7. Mogelijke rotatieverplichtingen die voorkomen uit andere, nationale regelgeving zoals de rotatie op zand- en lössgronden vanuit de mestregelgeving blijven nog steeds van toepassing.

3

Klopt het dat deze uitzondering pas tegen het einde van het huidige teeltseizoen door RVO duidelijk is gecommuniceerd naar de betreffende ondernemers?

Antwoord

De bredere communicatie over de uitzondering heeft plaatsgevonden na de publicatie van de wijziging van de uitvoeringsregeling GLB 19 mei 2026 en dus ver in het teeltseizoen.

4

Was u voorafgaand aan het teeltseizoen op de hoogte van deze uitzondering voor landbouwbedrijven met 30 hectare of minder landbouwgrond?

Antwoord

Deze aanpassing was onderdeel van de Omnibusverordening ter vereenvoudiging van het GLB die op 31 december 2025 gepubliceerd is door de Europese Commissie. Dit bericht kwam dus pas op het moment dat voorbereidingen op het teeltseizoen dan vaak al zijn begonnen. Hierover heb ik uw Kamer op 6 februari 2026 geïnformeerd en aangegeven dat deze aanpassing met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2026 zou worden geïmplementeerd.

5

Waarom is deze informatie niet eerder en duidelijker gecommuniceerd aan landbouwbedrijven, zodat zij voor de start van het teeltseizoen wisten of de verplichtingen uit GLMC 7 op hen van toepassing waren?

Antwoord

Zie voor een deel van het antwoord het antwoord op vraag 4 hierboven. De meeste wijzigingen die voortvloeien uit de Omnibusverordening zijn op 20 januari 2026 vastgelegd in de Uitvoeringsregeling GLB door publicatie in de Staatscourant. Dat geldt niet voor de bedoelde uitzondering voor GLMC 7, omdat de interpretatie hiervan nog niet volledig duidelijk was. De wijziging is in de Uitvoeringsregeling GLB opgenomen, deze is pas op 19 mei 2026 gepubliceerd en de dag erna in werking getreden. Vervolgens is RVO gestart met de bredere communicatie naar de sector. In de regel wordt geen actieve communicatie vanuit RVO gestart voordat nieuwe regels definitief in de regelgeving zijn vastgelegd. Het was in dit geval beter geweest eerder de sector breed te informeren. Het moet voor de agrarische ondernemers tijdig helder zijn welke GLB-voorwaarden voor hen van toepassing zijn. Het is vanuit zorgvuldigheidsoverwegingen dat er pas breed gecommuniceerd wordt als de regeringstekst gepubliceerd is.

6

Kunt u aangeven hoeveel landbouwbedrijven naar verwachting onder de grens van 30 hectare vallen en daardoor niet aan GLMC 7 hoeven te voldoen?

Antwoord

Het gaat naar schatting om 23.000 tot 25.000 agrarische bedrijven die een omvang hebben van 30 hectare of minder. Ongeveer 10.000 van deze bedrijven vallen al onder de controle- en sanctievrijstelling voor bedrijven met een maximale oppervlakte van 10 hectaren. Hierop is de wijziging dus niet van toepassing. Aanvullend zal een gedeelte van de overige agrarische bedrijven vallen onder een van de reeds bestaande uitzonderingen op de verplichte gewasrotatie, past regulier

gewasrotatie toe in het bouwplan of past gewasrotatie toe in het kader van de geldende mestregelgeving.

7

Bent u ervan op de hoogte dat landbouwbedrijven in sommige gevallen al teeltmaatregelen hebben genomen of opbrengsten hebben misgelopen, omdat zij ervan uitgingen dat GLMC 7 op hen van toepassing was voordat ze konden weten dat ze onder een uitzondering vielen?

Antwoord

Gezien de tijdsperiode waarin vereenvoudigingen vanuit de Omnibuswijziging gepubliceerd zijn eind december en de voorbereidingsperiode waarin agrarische bedrijven daarvoor al beginnen met hun teeltplan voor het komende seizoen is het inderdaad een risico dat het voor sommige agrariërs te laat was om rekening te houden met alle vereenvoudigingen. Daarom is bij de onderhandelingen over de Omnibuswijzing ingezet op snellere besluitvorming.

8

Kunt u in kaart brengen welke financiële gevolgen landbouwbedrijven mogelijk hebben ondervonden doordat zij hun bouwplan of gewasrotatie hebben aangepast in de veronderstelling dat GLMC 7 op hen van toepassing was?

Antwoord

Gezien de verschillen in de impact van deze aanpassing per bedrijf is het niet mogelijk om te beoordelen hoe bedrijven potentieel anders gehandeld zouden kunnen hebben als informatie eerder bij hun bekend was geworden.

9

Bent u bereid om te onderzoeken of het mogelijk is om landbouwbedrijven die aantoonbaar kosten hebben gemaakt of inkomsten zijn misgelopen doordat zij als gevolg van onduidelijke of te late communicatie ten onrechte rekening hebben gehouden met GLMC 7, tegemoet te komen?

Antwoord

Ik zie in dit geval geen basis voor tegemoetkoming. De regels zijn met ingang van 20 mei 2026 gewijzigd en bekend gemaakt. Het is in de eerste plaats aan de ondernemer om zich op de hoogte te stellen van de subsidievoorwaarden en de overweging te maken of de voorwaarden van het GLB te verenigen zijn met hun teeltplan en GLB-subsidies aan te vragen.

10

Welke maatregelen gaat u nemen om te voorkomen dat vergelijkbare wijzigingen of uitzonderingen in de toekomst pas na de start van het teeltseizoen duidelijk worden voor landbouwbedrijven?

Antwoord

Ik hecht veel belang aan het tijdig bekend maken van regels zodat agrarische ondernemers zich goed kunnen voorbereiden. Daarom heb ik bijvoorbeeld op 10 juli 2026 alle voorziene inhoudelijke wijzigingen voor de rechtstreekse betalingen van het GLB in 2027 in de Staatscourant gepubliceerd, met uitzondering van de actualisatie van de waardes van de eco-activiteiten, die op dat moment nog niet konden worden vastgesteld. Het blijft mijn inzet om aanpassingen waar mogelijk zo snel mogelijk te publiceren en bekend te maken zodat de agrariër hier tijdig rekening mee kan houden.